

Додаток 1
до рішення сесії міської ради
від 18.03.2020 № 56/2
:

ЦІЛЬОВА ПРОГРАМА
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНИХ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ
ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ КРЕМІНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
на 2020 – 2022 роки

1.ПАСПОРТ

1.	Ініціатор розроблення Програми	Кремінська міська рада
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	Рішення сесії міської ради від 18.03.2020 № 56/2
3.	Розробник Програми	Виконком міської ради
4.	Відповідальний виконавець Програми	Сектор інвестиційної діяльності Кремінської міської ради
5.	Учасники Програми	Виконком міської ради КРГО «Бізнес- асоціація»
5.	Термін реалізації Програми	2020 – 2022 рр.
6.	Прогнозовані обсяги та джерела фінансування.	Обсяг фінансування 3298,007 тис. грн. ,в т.ч.: Міський бюджет- 1279,058 тис.грн.; Грантові кошти-1654,799 тис.грн.; Фонд ООН в галузі народонаселення – 364,15 тис.грн.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

Рівноправна участь жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності суспільства є одна із важливих умов стабільного розвитку держави на засадах демократії, позитивних змін у суспільстві та його благополуччя.

Упровадження принципів рівних прав та можливостей жінок і чоловіків є однією з важливих умов сталого соціально-економічного розвитку, позитивних змін у суспільстві, реалізації прав людини та самореалізації особистості, запорукою ефективного розв'язання наявних проблем, а також європейської інтеграції України та виконання міжнародних зобов'язань згідно з основними міжнародними договорами у сфері захисту прав людини, у тому числі Цілей Сталого Розвитку до 2030 року, затверджених Генеральною Асамблеєю ООН.

Проте в Україні все ще існує гендерна нерівність в економічній, політичній, і соціальній сферах. На сьогодні панують стійкі стереотипи щодо розподілу ролей чоловіків і жінок у політиці, економіці, суспільстві та сім'ї. Суспільні гендерні стереотипи створюють перешкоди та обмеження для вільного вибору способу життя, у тому числі професійної та суспільної реалізації, сімейного життя, як для жінок, так і для чоловіків. Жінки залишаються непропорційно представленими у сфері прийняття рішень, мають у середньому нижчі доходи, ніж чоловіки, та виконують більшу частину неоплачуваної роботи з виконання сімейних обов'язків у домогосподарствах. Разом з тим усталений вплив гендерних стереотипів зумовлює поширення професійної сегрегації за ознакою статі, невміння розпізнавати прояви гендерно-зумовленої дискримінації, низьку обізнаність населення щодо форм домашнього насильства та відсутність звичної практики звернення постраждалих по допомогу.

За статистичними даними станом на 01 січня 2018 року у загальній структурі населення Кременської перспективної громади 57,1% жінок (або 12296 осіб) та 42,9% чоловіків (або 9224 осіб). Частка жінок у загальній чисельності населення Кременської громади є вищою показника по країні (в Україні - 53,7%).

Населення (соціально-демографічні дані)

Показник	Заг.показник		Гендерний розподіл, осіб		Гендерний розподіл, %		Станом на: дата Джерело: посилання
	Кількість	%	Жінок	Чолов.	Жінок	Чолов	
Загальна кількість населення,¹ з них:	21520	100	12296	9224	57,1	42,9	1.01.2018 року, за даними управління статистики 1.01.2019 р., за даними відділу освіти
Діти віком до 14 р.	2068	9,6	931	1137	45,0	55,0	
Кількість дітей дошкільного віку, з них	955	4,4	473	482	49,5	50,5	
діти, які ходять до садочка	505	2,3	228	277	45,1	54,5	
Кількість дітей шкільного віку (з 6 до 17 років)	1917	11,2	862	1055	45,0	55,0	
Молодь 15-35 р.	4082	19	2050	2032	50,2	49,8	
Дорослі 36-60 р.	6728	21,4	4030	2698	59,9	40,1	
Люди літнього віку 60+	8642	40,0	5285	3357	61,2	38,8	
Внутрішньо переміщені	16000	100	6400	9600	40	60	1.01.2019 р., за

особи, з них:							даними управління соціального захисту населення
Діти	895	5,6	440	455	49,2	50,8	
Люди літнього віку	13315	83,2	5325	7990	40	60	
Люди з інвалідністю, з них:	2432	11,3	1201	1231	49,4	50,6	
дітей і молоді	89	3,7	44	45	49,4	50,6	
Дорослі	2343	96,3	1156	1187	49,3	50,7	
Сім'ї з дітьми з інвалідністю	80	3,3	42	38	52,5	47,5	2018 р., за даними Центру соціальної реабілітації дітей інвалідів
Одинокі матері з дітьми з інвалідністю	12	0,5	12	-	100	-	
Прийомні сім'ї та ДБСТ	45	0,2					
Учасники/ці АТО	173	0,8	5	168	2,9	97,1	
Самотні матері/батьки (на обліку)	194	0,9	194	-	100	-	
Багатодітні сім'ї	138	0,6					
Діти сироти	45	0,2	19	26	42,2	57,8	1.01.2019р. за даними служби у справах дітей
Люди, що потерпають від домашнього насилля	87	0,4	86	1	98,8	0,2	за даними Мобільної бригади соціально-психологічної допомоги
Люди, що живуть з ВІЛ	110	0,5	50	60	45,5	54,5	за даними каб. «Довіри» КРТМО
Кількість безробітних	1465	6,8	670	795	45,7	54,3	1.01.2019р., звітність Центру зайнятості
Народжуваність:	167						1.01.2019р., звітність РАЦС
Смертність:	678						

¹ - До загальної кількості населення не увійшли внутрішньо переміщені особи.

Особливістю Кременської громади є наявність ромської спільноти, яка, за даними ГО «Роми Кременщини», налічує 650 осіб, з них 382 жінок, 268 чоловіків.

Кременська громада має специфічні вразливі групи населення, до яких відносяться шахтарі, що мають професійне захворювання. За даними відділення профілактики Кременського РТМО їх налічується 59 осіб.

Існують відмінності становища чоловіків та жінок, зокрема на ринку праці. Так в громаді на ринку праці існує горизонтальна та вертикальна сегрегація: жінки зосереджені у секторах економіки з нижчою заробітною платнею та займають нижчі посади, порівняно із чоловіками. Як наслідок, розмір середньомісячної заробітної плати жінок на 23 відсотка нижчий, ніж у чоловіків. Значний розрив між середньомісячною заробітною платою жінок та чоловіків призводить до нерівних можливостей доступу до економічних ресурсів, а також відмінностей у якісних характеристиках зайнятості і соціальному статусі жінок і чоловіків та

як наслідок — до зростання рівня бідності населення. Рівень безробіття населення (за методологією МОП) - серед жінок 13,2% (із 5080 осіб працездатного віку, 4410 - зайняті, 670 - безробітні), чоловіків – 21,3% (із 3730 осіб працездатного віку, 2935 зайняті, 795 - безробітні) у відсотках до економічно активного населення відповідного віку та статті. Заохочення підприємницької діяльності жінок є важливим завданням інклюзивного розвитку з огляду на існування бар'єрів, з якими жінки стикаються щодо започаткування бізнесу та доступності кредитних ресурсів для його розвитку. З огляду на це існує потреба у створенні сприятливого середовища для розвитку ділової активності та бізнесових ініціатив жінок, розширення грантових форм підтримки та програм мікрокредитування жіночого підприємництва.

Дискримінація є однією з головних перешкод досягнення гендерної рівності в економічній, політичній та інших сферах.

Жінки залишаються непропорційно представленими у сфері прийняття рішень. Так, в депутатському корпусі Кременської міської ради жінки становлять 8,3 % депутатів, з 24 депутатів лише 2 - жінки. Виконавчий комітет більш гендерне збалансований, так у складі працює 5 жінок і 7 чоловіків. Серед працівників міської ради жінки складають 70% (29 осіб з 40 працюючих), а тому числі на керівних посадах – 7 жінок. Тому досягнення гендерного балансу в сфері прийняття рішень є одним із пріоритетних напрямків роботи в громаді.

Неврегульований також механізм захисту та надання допомоги постраждалим від дискримінації. За даними Кременського районного відділу національної поліції у Кременському районі за 2019 рік до ВП ГУНП надійшло 114 звернень про домашнє насильство в сім'ї. Складено 97 адміністративних протоколів. Проведено 187 профілактичних бесід на тему «Протидії домашньому насильству». За аналогічний період 2018 року було лише 4 звернення, це свідчить що мешканці громади піднімають цю проблему та шукають допомоги у її вирішенні.

Найбільш схильною до домашнього насильства віковою групою серед респондентів, виявилися люди у віці від 26 до 45 років. Це самий соціально-активний вік. Найбільш поширені різні форми психологічного насильства, декілька менш - фізичного. Кожен 6-й піддавався психологічному насильству в сім'ї, кожен 20-й – фізичному. За непрямыми даними ці цифри ще більш погрозуючі: психологічному насильству в сім'ї піддавалися за останній місяць кожен 3-й чоловік, кожна 2-я жінка і кожен 3-й неповнолітній, фізичному – кожен 8-й чоловік, кожна 4-я жінка і кожен 5-й неповнолітній.

Кременським районним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді спільно з представниками мобільної бригади соціально-психологічної допомоги здійснено виїзди у віддалені населені пункти району, проводиться моніторинг та надаються індивідуальні та групові консультації особам, які постраждали від гендерне зумовленого насильства.

За інформацією Кременського районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді і даними Мобільної бригади соціально-психологічної допомоги на території Кременської громади зафіксовано 87 осіб, що потерпають від домашнього насильства, з них 86 – жінки. В цілому по Кременському району, станом на 13.12.2019 року, здійснено 127 виїздів, охоплено 27 населених пунктів району та 5 Красноріченського ОТГ, виявлено 369 клієнтів, яким надано 1194 послуги. Багато випадків залишається поза статистикою через почуття провини та сорому, або через страх бути ще жорстокіше покараною. При такому поширенні насильницької поведінки скоро можна буде його рахувати вже не патологією, а нормою сучасного родинного життя.

Будь-яке насильство може призвести до довгострокових розладів здоров'я, зокрема до психічних проблем. Іноді люди, які потерпають, починають зловживати алкоголем чи наркотиками. Деякі потерпілі від насильства роблять спроби самогубства. Відомі випадки, коли потерпіла, намагаючись захиститися, спричиняє не зловмисну загибель кривдника. Насильство над матір'ю тяжко впливає на розвиток та подальше життя її дітей. У таких дітей, як правило, занижена самооцінка, спостерігається деструктивна поведінка, їм важко адаптуватися в суспільстві. Вони часто виростають алкоголіками та наркоманами. За статистикою більше 20% потерпілих потребують тимчасового притулку та тривалої соціально-психологічної допомоги.

Тому в місті назріло питання створення притулку для осіб, які постраждали від домашнього насильства, де можливо буде отримати необхідну психологічну, соціальну, правову, медичну підтримку для відновлення власних внутрішніх ресурсів та прийняття рішень щодо подальшого життя.

Відкриття у місті притулку розширює можливості не тільки постраждалих від насильства, а й тих органів і служб (соціальних, правоохоронних, медичних, правових), які мають реагувати на випадки насильства.

Новими викликами для розвитку і закріплення принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків стала гуманітарна криза в наслідок воєнного конфлікту та окупації частини території України, економічної кризи та політики жорсткої економії. Для просування на шляху досягнення гендерної рівності необхідним є застосування системного підходу, який передбачає зміну гендерних відносин, розширення можливостей жінок, зменшення впливу негативних традиційних гендерних стереотипів, контроль, координацію та оцінювання прогресу досягнення гендерної рівності.

З огляду на вищевказане, актуальність розроблення і прийняття цієї цільової Програми зумовлене необхідністю реалізації сучасної державної політики у сфері впровадження європейських стандартів рівності прав та можливостей жінок і чоловіків у регіоні. Впровадження принципів рівних прав та можливостей жінок і чоловіків є однією з важливих умов сталого соціально-економічного розвитку міста, позитивних змін у суспільстві та його благополуччя, реалізації прав людини та самореалізації особистості, запорукою ефективного розв'язання існуючих проблем.

3. ЗАГАЛЬНА МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Метою виконання Програми є забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків та подолання гендерних розривів у всіх сферах життя громади - подолання гендерне зумовленого насильства.

Завданнями Програми є:

- формування гендерної культури населення та подолання гендерних стереотипів,
- запобігання та протидія дискримінації за ознакою статі, торгівлі людьми та домашньому насиллю на території громади;
- впровадження гендерного підходу в систему роботи органів виконавчої влади, місцевого самоврядування;
- досягнення паритетної участі жінок і чоловіків у прийнятті суспільно важливих рішень;

4. ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ; СТРОКІВ ТА ЕТАПІВ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Проблеми у напрямку впровадження принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності громади передбачається розв'язати із застосуванням комплексного підходу шляхом:

- посилення взаємодії між органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями за професійною ознакою (зокрема, у сферах юстиції, журналістики, освіти, охорони здоров'я, соціальній сфері), засобами масової інформації, громадськими об'єднаннями, бізнесовими структурами та міжнародними організаціями;
- зменшення гендерних розривів в економічній сфері, процесі прийняття суспільно важливих рішень;
- інтеграції гендерного аспекту до програм соціально-економічного розвитку;
- залучення до виконання Програми установ та організацій (у т.ч. неурядових, громадських, міжнародних тощо), діяльність яких спрямовується на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у суспільстві.

- сприяти поліпшенню системи реагування на випадки дискримінації за ознакою статі, дискримінації більше ніж за однією ознакою і запобігати такій дискримінації.

План завдань, заходів та показники результативності Програми - див. у Додатку

5. Джерела та обсяги фінансування заходів Програми

Фінансування заходів Програми (додаються) здійснюватиметься за рахунок коштів місцевого бюджету Кременської міської ради із залученням інших джерел фінансування, не заборонених законодавством. Щорічно при внесенні змін до бюджету передбачати, виходячи із фінансових можливостей, цільові кошти для забезпечення виконання заходів Програми.

Термін реалізації Програми – 2020 – 2022 роки.

6. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

У результаті виконання Програми очікується досягнення таких результатів:

- урівноваження представництва чоловіків та жінок в формах місцевої демократії, в процесі прийняття рішень при формуванні місцевої політики та послуг, які надаються в громаді;
- підвищення компетентності посадових осіб місцевого самоврядування, працівників установ, підприємств та організацій в сфері гендерної політики;
- підвищення обізнаності представників та представниць ЗМІ, ОГС, ініціативних груп та активних громадян/нок з питань рівних прав та можливостей жінок та чоловіків у громаді;
- зменшення проявів дискримінації за ознакою статі;
- зменшення проявів домашнього насильства та насильства за ознакою статі через надання комплексної допомоги постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

7. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Координацію, управління та контроль за ходом виконання програми здійснює виконавчий комітет Кременської міської ради та постійна депутатська комісія Кременської міської ради з питань соціально-економічного розвитку, планування, бюджету та фінансів.

Секретар міської ради

Е.В. Пилипенко

Заступник міського голови

Н.М. Макогон